

Sygn. akt **IC 1120/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w Wydziale I Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący SSR Mariusz Kubiczek

Protokolant stażysta Aneta Pakowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2017 roku w Tomaszowie Maz.

przy udziale -----

na rozprawie

sprawy z powództwa- E. M.,

przeciwko - (...) Towarzystwo (...) w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

orzeka:

1/ zasądza od pozwanego TUZ Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki E. M.;

- kwotę **7.500,00 zł** (siedem tysięcy pięćset złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 5.000,00 złotych od dnia 21 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty, od kwoty 2.500,00 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,

- kwotę **260,00 zł** (dwieście sześćdziesiąt złotych) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 100,00 złotych od dnia 21 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty, od kwoty 160,00 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.402,87 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania,

2/ nakazuje ściągnąć od pozwanego TUZ Towarzystwa (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego kwotę 388,00 (trzysta osiemdziesiąt osiem złotych) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych w postaci nieuiszczonej opłaty od pozwu oraz kwotę 1.694,88 zł (jeden tysiąc sześćset dziewięćdziesiąt cztery i 88/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych w postaci wydatków.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 28 sierpnia 2015r. powódka E. M., reprezentowana początkowo przez przedstawicielkę ustawową B. R., zastąpiona przez radcę prawnego, domagała się zasądzenia od (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W.; kwoty 5.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 100,00 złotych tytułem odszkodowania /tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich/ z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 21 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty. Powódka wniosła również o zasądzenia na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu (k-2).

W piśmie procesowym z dnia 18 września 2017 roku /data wpływu do sądu/ powódka rozszerzyła powództwo w zakresie żądania zadośćuczynienia do kwoty **7.500,00 złotych** z ustawowymi odsetkami od dnia 21 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty; w zakresie żądania odszkodowania do kwoty **260,00 złotych** /120,00 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz 140,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osoby trzeciej/ z ustawowymi odsetkami od dnia 21 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty /k-130 do k-131/.

Pozwany- (...) Towarzystwo (...) w W., zastąpiony przez radcę prawnego, nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie /również w rozszerzonej postaci/ oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu /k- 38 do k- 45- odpowiedź na pozew, k-134/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 31 grudnia 2014 roku, około godziny 17,30 w T. na ulicy (...) przy posesji nr (...), S. S. kierując samochodem osobowym marki M. (...) o nr rej. (...), dojeżdżając do oznakowanego przejścia dla pieszych nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa pieszej, znajdującej się na przejściu dla pieszych, w wyniku czego potrafił pieszą E. M.. Stwarzając zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, sprawca skazany został wyrokiem nakazowym przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. za wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. w związku z art. 26 ust. 1 ustawy o ruchu drogowym na karę grzywny.

Pojazd kierowany przez sprawcę zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie komunikacyjne w (...) Towarzystwie (...) w W.. Na miejscu zdarzenia była policja oraz karetka pogotowia ratunkowego, która odwiozła powódkę do Centrum (...) w Ł.. Uczestnicy zdarzenia drogowego byli trzeźwi.

/dowód: akta dochodzenia Ds. 20)15 –k-1, notatka policji k-48, wydruk wyroku nakazowego k-147, przesłuchanie powódki E. M. k-83 odwr.(00;07;34 do 00;19;30)/.

Powódka przewieziona została na Oddział Chirurgiczny Szpitala (...) w Ł., gdzie była hospitalizowana do dnia 5 stycznia 2015 roku, z rozpoznaniem – potłuczenie ogólne, rana głowy, uraz szyi i tułowia. Przy wypisie zalecono kontrolę w Poradni (...) Dziecięcej, noszenie miękkiego kołnierza S. oraz kontrolę w Poradni Neurologicznej. Wydano powódce zwolnienie od zajęć szkolnych do dnia 12 stycznia 2015 roku oraz zwolnienie od zajęć fizycznych na 4 tygodnie. Szwy z rany na czole zdjęto w Poradni Chirurgicznej w dniu 13 stycznia 2015 roku i odnotowano zakończenie leczenia. Dalej powódka leczyła się w Poradni POZ – zwolnienie od zajęć szkolnych do dnia 16 stycznia 2015 roku, skierowanie do Poradni Neurologicznej.

Biegły specjalista - neurolog potwierdził, że w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 31 grudnia 2014 roku powódka doznała ogólnego potłuczenia, w tym urazu głowy z krótkotrwałą utratą przytomności, rany okolicy czołowej, urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego. Cierpienia fizyczne spowodowane ogólnym potłuczeniem oraz urazem głowy i kręgosłupa szyjnego były umiarkowanego stopnia /2-3 w 10-stopniowej skali (...)/ przez okres do 2. tygodni malejąc w miarę upływu czasu. Przez następne półtora miesiąca pourazowe bóle głowy i odcinka szyjnego powodowały cierpienia fizyczne niezbyt dużego stopnia /1-2 w skali (...)/. Neurologicznie powódka była konsultowana dwukrotnie – 18 lutego i 17 kwietnia 2015 roku. z przyczyn neurologicznych nie było konieczności włączania farmakoterapii. Powódka nie była rehabilitowana. Z punktu widzenia neurologicznego, po przebytych wypadku powódka nie wymagała pomocy osób trzecich, a rokowania na przyszłość są pomyślne. Utrzymujące się w późniejszym okresie pourazowe bóle głowy i odcinka szyjnego kręgosłupa ograniczały aktywność życiową powódki do 3-4 miesięcy, nie powodowały jednak istotnych ograniczeń w życiu codziennym. Zwolnienie od zajęć wychowania fizycznego utrzymano profilaktycznie do 30 czerwca 2015 roku.

Biegła określiła trwałą lub długotrwałą uszczerbek na zdrowiu powódki z przyczyn neurologicznych na poziomie – „0%”.

/dowód: opinia biegłego B. S. -k- 55 do k- 57 odwrót, dokumentacja lekarska –k-21 do k- 31/.

Biegły ortopeda traumatolog stwierdził, że w wyniku przedmiotowego wypadku z dnia 31 grudnia 2014 roku powódka doznała urazu skrętnego kręgosłupa odcinka szyjnego i stłuczenia powłok klatki piersiowej, urazu głowy z raną okolicy czołowej.

W zakresie ortopedii i chirurgii urazowej biegły nie stwierdził trwałego bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu powódki.

Stopień cierpien fizycznych u powódki był umiarkowany przez okres 2. tygodni. W zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu powódka wymagała częściowej, niepełnej pomocy osób trzecich przez około 1. godzinę dziennie, przez okres około 2. tygodni.

Koszty leków przeciw bólowych nie przekroczył 20,00 złotych, zaś koszt kołnierza szyjnego /częściowo refundowanego z NFZ/, to kwota 60,00 złotych.

/dowód: opinia biegłego R. E. k- 69 do k- 69 odwrót./.

Biegły z zakresu chirurgii plastycznej stwierdził, że blizny pourazowe w okolicy czołowej u powódki pozostają w związku przyczynowym z doznanymi przez nią w dniu 31 grudnia 2014 roku urazami odniesionymi w wypadku komunikacyjnym /opisanym w sprawie/. U powódki w okolicy czołowej środkowej, w jej odcinku górnym, widoczna jest liniowa blizna pourazowa, przebiegająca skośnie pionowo, górną przekraczająca granicę owłosienia /i w tym górnym odcinku niewidoczna/, w dolnym widocznym odcinku o długości 33 mm i szerokości 7 mm, ciemno- różowa. W okolicy czołowej środkowej, w jej odcinku górnym, nieco po stronie lewej widoczna jest płaszczyznowa blizna pourazowa /po głębokim otarciu skóry/, biała odbarwiona, owalna, o wymiarach 26 x 12 mm. W okolicy czołowej lewej w jej odcinku dolnym. Ponad łukiem brwiowym widoczna jest płaszczyznowa blizna pourazowa /po głębokim otarciu skóry/, biała odbarwiona o średnicy 21 mm. Blizny czoła u powódki obecnie nie są bolesne. Leczenie powódki polegało na zeszcyciu rany tłuczonej czoła. Zgodnie z zaleceniem powódka stosowała do pielęgnacji blizn czoła preparat B. - (...) zużywając 1 opakowanie tego preparatu o cenie jednostkowej ca. 40,00 złotych.

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej rokowania na przyszłość do obecności i wyglądu blizn u powódki są niepomyślne ponieważ mają one charakter trwały i nieodwracalny- możliwość ich usunięcia i likwidacji nie istnieje i nie kwalifikują się one do jakiegokolwiek korekty chirurgiczno- plastycznej.

Biegły określił stopień uszczerbku na zdrowiu powódki, doznanego na skutek wypadku z dnia 31 grudnia 2014r. na 3% -/poz. 19a/ w oparciu o załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. (Dz. U. nr 234, poz. 1974) w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

/dowód: opinia biegłego C. D. k- 111 do k- 115/.

Reprezentująca powódkę firma prawnicza wystąpiła pismem z dnia 6 marca 2015 roku o wypłatę na rzecz powódki zadośćuczynienia w wysokości 20.000,00 złotych oraz odszkodowania za zniszczone rzeczy i za wydatki związane z opieką / w wysokości 1.008,00 zł/. Strona pozwana w piśmie z dnia 16 kwietnia 2015 roku podała, że wystąpiła do KPP w T. o udzielenie informacji co do stanu postępowania, a ponieważ informacji nie uzyskano, to powołano się na przepis art. 14 ust. 2 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych /.../.

/ okoliczność bezsporna - akta szkodowe pozwanego k-20, k-16 i następne/.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowi przepis art. 436 k.c. w związku z art. 822 § 1 k.c. Odpowiedzialność sprawcy potrącenia pieszej na przejściu /pasach/ dla pieszych nie budzi wątpliwości, ponadto została potwierdzona skazującym wyrokiem nakazowym za popełnienie wykroczenia. Oczywistym jest zatem, że mamy do czynienia z odpowiedzialnością deliktową. Powódka wykazała istnienie pozostałych przesłanek odpowiedzialności, tj. szkody i związku przyczynowego.

W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty (...). Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać (...) / art. 444 § 1 i 2 k.c./. W wypadkach przewidzianych w artykule 444 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumą tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę / art. 445 § 1 k.c./.

Ustalenia faktyczne oparto w większej mierze na bezosobowych źródłach dowodowych, mianowicie na dokumentach w postaci dokumentacji lekarskiej /w aktach sprawy oraz opisane przez biegłych/. Przy ocenie rozmiaru i stopnia doznanych przez powódkę cierpień fizycznych i rozstroju zdrowia Sąd posiłkował się dowodem z opinii biegłych-neurologa B. S. /k- 55 do k- 57/, ortopedy R. E. /k- 69 do k-69 odwrót/, chirurga plastycznego C. D. /k-111 do k- 115/.

Zebrany materiał dowodowy nie budzi wątpliwości, co do rodzaju uszkodzenia ciała u powódki pozostającego w bezpośrednim związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 31 grudnia 2014 roku. Opinie biegłych jako wiarygodne, obiektywne i zrozumiałe zostały przez Sąd przyjęte, stanowiąc również podstawę rozstrzygnięcia.

Podstawą żądania zadośćuczynienia mogą być cierpienia fizyczne i psychiczne występujące oddzielnie lub łącznie. Przyznanie zadośćuczynienia zależy od uznania sądu. Nie oznacza to jednak dowolności. Sąd powinien umotywić zarówno przyznanie, jak i odmowę zadośćuczynienia. Roszczenie jest zasadne także wówczas, gdy zdarzenie pogłębiło istniejący rozstrój zdrowia albo zaostrzyło cierpienia fizyczne doznawane przez poszkodowanego (OSNC 1967r, poz.112).

Określając wysokość zadośćuczynienia, sąd powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych (pobyt w szpitalu, bolesność zabiegów, dokonywane operacje, leczenie sanatoryjne itp.), trwałość skutków czynu niedozwolonego (kalectwo, oszpecenie, bezradność życiową, poczucie nieprzydatności), prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia), wiek poszkodowanego, niemożność wykonywania ulubionego zawodu, pracy twórczej itp. Zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, nie może więc być symboliczne ani też nadmierne w stosunku do doznanej krzywdy. Wysokość zadośćuczynienia musi być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie społeczeństwa.

/ porusza Kodeks Cywilny z Komentarzem, tom I. pod red. Jana Winiarza, Wyd. Prawnicze , W-wa , 1989r, str. 447 do 448/.

Mając na uwadze powyższe wskazówki oraz podany wcześniej stan faktyczny Sąd doszedł do przekonania, że zadośćuczynienie w żądanej wysokości **7.500,00** złotych nie jest ani nadmierne, ani wygórowane. Orzekając o zadośćuczynieniu Sąd wziął również pod rozwagę zakres cierpień fizycznych powódki, rodzaj i charakter doznanych uszkodzeń oraz jej młody wiek.

Biegli określili stopień uszczerbku na zdrowiu powódki, doznanego na skutek wypadku z dnia 31 grudnia 2014r. na 3%, posiłkując się załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. (Dz. U. nr 234, poz. 1974) w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego procentowy uszczerbek nie może być jedynym i wyłącznym wyznacznikiem przy ustalaniu należnego zadośćuczynienia. Na wysokość zadośćuczynienia wpływa bowiem rozmiar i stopień doznanych cierpień / szeroko rozumianych/. Wskazywany przez biegłych poziom procentowy uszczerbku

w sposób pomocniczy akcentować może rozmiar cierpień poszkodowanej. Powódka na skutek zdarzenia z dnia 31 grudnia 2014 roku utraciła czasowo zdolność do wykonywania obowiązków szkolnych- przebywała na zwolnieniu lekarskim do dnia 16 stycznia 2015 roku. Biegła neurolog oraz biegły ortopeda stwierdzili, że u powódki przez okres około 2. miesięcy utrzymywał się zespół bólowy. Stwierdził biegły ortopeda, iż powódka z powodu bólowego ograniczenia aktywności wymagała przez 1 godzinę dziennie w okresie 2 tygodni pomocy osób trzecich.

Okoliczności te przemawiają za stwierdzeniem, że na skutek wypadku z dnia 31 grudnia 2014 roku powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu i odczuwany przez nią ból, jego stopień intensywności i czas trwania doprowadziły do czasowego wyłączenia powódki z aktywności szkolnej i życiowej, co świadczy o rozmiarze krzywdy powódki, dającej podstawę do żądania zadośćuczynienia.

Odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia przyjął Sąd od daty 21 czerwca 2015 roku, tj. z uwzględnieniem dyspozycji art. 817 § 1 k.c./k-20/.od rozszerzonej części powództwa od dnia 17 listopada 2017 roku /k-132 + 3 dni/.

Zgodnie z treścią przepisu art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone/ w związku ze zdarzeniem rodzącym odpowiedzialność posiadacza pojazdu mechanicznego w ramach reżimu deliktowego (art. 436 k.c.) / osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody / art.824¹ §1 k.c./.

Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. /art. 36 ust.1/. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z dnia 22 maja 2003r. / Dz.U. nr 124, poz.1152 z późniejszymi zmianami/.

Do umów ubezpieczenia obowiązkowego, w sprawach nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy kodeksu cywilnego / porusza art. 22 ust.1 powołanej ustawy/.

Zakres odszkodowania wyznacza dyspozycja przepisu art. 361 § 2 k.c. Stanowiąc, że / ... / w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone.

Kompensacyjna funkcja odpowiedzialności odszkodowawczej wymaga ustalenia odszkodowania w takiej wysokości, aby cały uszczerbek został wyrównany oraz aby poszkodowany nie został wzbogacony.

Stan faktyczny opiera się na dowodzie w postaci opinii biegłego ortopedy R. E. /k- 69 odwrót/, chirurga plastycznego C. D. /k-113/- gdy chodzi o zasadność pomocy ze strony osób trzecich oraz wydatki na leczenie.

Gdy chodzi o wydatki związane z pomocą ze strony osób trzecich oraz rozmiaru czasowego tej pomocy, oparł się Sąd na opinii powołanego biegłego ortopedy /k-69 odwrót/.

Strona powodowa przedłożyła dokument /k-32/ w postaci zaświadczenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w T., z którego wynika wysokość stawki wynagradzania opiekunki – usług opiekuńczych. Stawki te wynosiły w 2014 roku = 16,00 złotych. Zatem stawka przyjęta przez powódkę /k- 131/na poziomie 10 złotych za jedną godzinę nie jest wygórowana, a wręcz uśredniona.

Dokonując oceny zebranego materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że dowody w postaci opinii biegłych potwierdzają zasadność żądania zwrotu kosztów pomocy ze strony osób trzecich oraz wydatków związanych z leczeniem /k-130 odwrót do k-131/.

Wyliczenie odszkodowania, czy też precyzyjnie mówiąc skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby powódki związane z koniecznością sprawowania opieki przez osoby trzecie - z tego tytułu będzie się przedstawiać następująco; 14 godzin x 10,00 złotych = 140,00 złotych /zgodnie z wyliczeniem powódki k-131/. Żądana zatem przez powódkę kwota z tego tytułu na poziomie 140,00 złotych nie jest wygórowana, a sposób jej wyliczenia poprawny. Podobnie gdy chodzi o wyliczenie wydatków na leczenie /leki przeciwbólowe =20,00 zł + kołnierz ortopedyczny = 60,00 zł + (...) = 40,00 zł, razem 120,00 złotych/.

Mając na uwadze przepis art. 444 § 1 k.c. w związku z art. 361 § 1 k.c., Sąd orzekł o należnym powodowi zwrocie kosztów opieki osób trzecich/, jak w punkcie 1. litera b/ oraz o zwrocie kosztów leczenia jak w punkcie - c/ wyroku.

Orzekając o zadośćuczynieniu, wziął pod uwagę przepis art. 445 § 1 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. – przyjmując zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy. Koszty te zasądzono według złożonego zestawienia /k-145/.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie przepisu art.113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych /Dz. U. nr 167, poz. 1389 z późniejszymi zmianami/ w związku z art. 98 k.p.c. Na koszty te składają się wydatki w łącznej wysokości 1.694,88 złotych -związane z wydaniem opinii przez biegłych, a wyłożone tymczasowo z funduszu Skarbu Państwa oraz nieuiszczona opłata sądowa od pozwu w łącznej wysokości 388,00 złotych.